

tu igrajo ulogo veroizpovedi in stanovski interesi kako se bo v stranke novačilo. Toda na različne veroizpovedi bodo šle v različne stranke, ampak delilo se bo med tistimi, ki svojo vero, kakoršno že koli, očitno izpovedo in med onimi, ki jim ni mar za veroizpoved. Stanovski interesi že nekoliko vplivajo na sestavo strank. Toda naš kmetijski volilec in volilka in krščanski delavec volilec in volilka se bodo našli v taboru velike krščanske socialne misli Krekove, njih izvoljeni zastopniki pa v istem klubu. Da bodo naše vrste neštevilne in nepremagljive, drži se kmet in kmetiški delavec svoje Kmečke Zveze, delavci drugih strok pa Jugoslovanske Strokovne Zveze. Države krepek razvoj je odvisen od naše moči. Ker smo potrebni smo tudi pogumni!

Resolucije iz kmetijskega tabora v Petrovčah.

1. Da se reši v Jugoslaviji kmeta, popolnega gospodarskega poloma, je najnujnejša ureditev valute. Naloži naj se 80% do 100% davek na vse v vojni pridobljeno premoženje, da se vrednost krone vzdigne in se tako postavi naše narodno gospodarstvo zopet na zdrav temelj. Vse druge tozadevne odredbe vlade smatrajo zborovalci za postranske in brezpomembne.

2. Olajša naj se kmetom davčno breme na najnižjo mero. Po dolgotrajni vojski so kmetijsko gospodarstvo popolnoma izmzgana, tako da kmetu ne doprinašajo nobenih čistih dohodkov, nasprotno zahtevajo vedno nove investicije. Denar se naj išče, kjer se dejansko nahaja pri vojnih dobičkarjih, verižnikih, trgovcih itd.

3. Celi kmetijski stan je po vojski prizadet, prav posebno pa kmetije Savinjske doline. Hmelj, ki je bil edini njihov dohodek, so morali v veliki meri opustiti, da so si pridelali živež, živine tudi ne prodali, nasprotno se kupovati jo morajo, ker jim je stara avstrijska vlada vso rekvirirala, — zato zahtevajo Savinjski kmetije z ozirom na ta dejstva, da jim vlada še bolj omili davke ko drugim kmetom, ki prebivajo v vinorejskih krajih.

4. Ker je po vojski vsa javna morala in smisel za socialno pravičnost, posebno pri trgovcih, tovarnarjih in kupčevalcih izginila, zahtevajo kmetije kot edini izhod iz neznosnih, oduševskih in krivičnih razmer, uradno določitev cen vsem tistim izdelkom, ki jih ljudstvo nujno rabi, kakor obleki, kmetijskim strojem, orodju, itd.

5. Ker tvori kmetijski stan nad 80% vsega prebivalstva Jugoslavije, zahteva garancije za svoj prosti razvoj. Država naj ne določuje cen kmetovim izdelkom, ki so z ozirom na cene tovarniških in obrtniških izdelkov itak malenkostne. Zato ugovarjajo proti določitvi tržnih cen po mestnih magistratih. Država naj na vse mogoče načine pospešuje produktivno moč našega kmetijstva z melioracijami, z prostim izvozom naših kmetijskih izdelkov, posebno hmelja.

6. Ker obeta biti živinoreja najvažnejši činitelj v jugoslovanskem narodnem gospodarstvu, se pozivlja država, da čimprej izvede kolikor mogoče ceno državno zavarovanje živine, da z dobrimi plemeni povzdiguje živinorejo na najvišjo stopnjo.

7. V političnem oziru pozivljajo zborovalci kmetijskega tabora vse slovenske, hrvatske in srbske kmete, da se čimprej organizirajo v jugoslovanski kmetijski zvezi, ki temelji na krščanskih načelih. Vsako cepljenje v več strank ovira znaten nastop kmetijskega stanu. Izigravanje kmeta proti kmetu je samo pustolovska igra gotovih meščansko-kapitalističnih krogov, ki imajo interes na tem, da je kmet ne edin in slab. Zato obsojajo ustanovitev nove „Samostojne kmetijske stranke“.

8. Da se zadosti potrebam kmetijskega delavstva, se naj takoj izvede zavarovanje za starost in onemoglost kmetijskih delavcev.

9. Kmetije ne pripoznajo sedanjemu narodnemu predstavništvu nobene postavljajalne oblasti, ker ni od ljudstva izvoljeno. Edina njegova naloga bo, da takoj volitve razpiše in se umakne. Kmetom bodo samo tisti postave delali, ki si jih bodo sami izvolili. Advokatskih preprirov in kriz pri vladi mora biti konec.

10. Slednjič izjavljajo vsi kmetije, da hočejo, da se razvija vsa zakonodaja slej ko prej v okviru krščanskih svetovnih načel. Zahtevajo versko vzgojo otrok, neločljivost zakona, prostost cerkve. So proti vsakemu skrunjanju verskega poudarka bodisi na ljudski, srednji ali visoki šoli. Slovenci in sploh Jugoslovanci je krščanstvo rešilo v boju za obstanek proti Nemcu, Madžaru in Turku, zato naj služi tudi od slej še naprej za podlago vsega javnega življenja v svobodni Jugoslaviji.

Politični pregled.

V prvi seji Narodnega predstavništva v Beogradu dne 23. t. m. je novi ministrski prevsednik Davidovič podal program nove demokratsko-socialistične vlade zbranim poslancem v oceno in rešitev. Program obsega nakratko te-le točke: 1. Zunanja politika. Z narodi, ki bodo po sklepu miru naši sosede, hoče vlada ustvariti odnose zaupanja ter dobrega sosedstva. S Čehoslovaško in Poljsko skleniti prijateljstvo, z Grško in Rumunijo pa se zblížati, da bo mir na Balkanu. 2. Notranje zadeve. Vlada si bo prizadevala obdržati značaj osredotočenja vseh strank in skupin v predstavništvu. 3. Ustavotvorna skupščina. Vlada bo kmalu predložila poslancem načrt volilnega zakona. Pred vsem se bodo izvedle na podlagi novega volilnega reda občinske volitve. 4. Za vzdrževanja reda in miru v državi bo napela vlada vse sile in moči. 5. Valutno vprašanje. Pred vsem se bodo potegnile iz prometa avstrijske krone ter se zamenjale z novimi bankovci emisijske banke. Na kak način se bo zgodila ta izmenjava, o tem se bode še razpravljalo in sklepalo. Zabil je se bo tudi dotok avstrijskih bankovcev iz inozemstva v našo državo. 6. Agrarno vprašanje se bo rešilo po zakonu, kakor se je sklenil s soglasjem vseh političnih skupin v predstavništvu. 7. Delovalo se bo na obnovitev produkcije, rešilo draginsko vprašanje, odpravila cen-zura, demobilizirala vojska, razpravljalo se bo o invalidih in o vojnih dobičkarjih, ki se bodo obdačili. 8. Delovalo se bo za povzdigo prometa. 9. Rešiti se mora nemudoma tudi uradniško vprašanje. 10. V socialni oskrbi se bo nova demokratsko-socialistična vlada potegovala za upeljavo osemurnega delavnika. 11. Narod se mora do zime preskrbeti s soljo in petrolejem. — Ves ta navedeni program je važen in njegova rešitev prepotrebna, samo če ga bode ta vlada res tudi izpeljala. V parlamentarnih krogih se veliko govori o skorajšnjem padcu te vlade, ki ima večine samo 10—12 glasov z ministri vred. Naš Jugoslovanski klub sicer ni stopil še na stran opozicije, ampak stopal bo samostojno pot državo osrečujočega dela, kakor je razvidno iz od kluba narodu objavljenega oklica, ki je podpisan od vseh naših poslancev in oznanja boj proti korupciji na celi črti, osobito na vodilnih mestih, da se upostavi kreпка država in doseže sreča naroda.

Med Nemško Avstrijo in Jugoslavijo se vršijo trgovinska pogajanja. Nemški Avstriji se dovoli iz naše države izvoz živil za dobro tujo valuto. V zameno za to blago dobi Jugoslavija iz Nemške Avstrije industrijske in gospodarske potrebščine. V tej medsebojni dogovorni komisiji bo od naše strani 5 članov, od nasprotne 3. Po Nemčiji se nabirajo vojaki za Kolčakovo armado v Rusiji. Zveza med rusko monarhijo, nemškim in angleškim vojaštvom je razvidna. Habsburžan nadvojvoda Jožef je odstopil kot vrhovni vladar Ogrske. Z njim je padlo tudi ogrsko Friedrichovo ministrstvo, upostavila se bo zopet nova madžarska vlada. Italijani bodo odpoklicali povečini svoje čete iz Reke, italijansko vojaštvo se bode nadomestilo z zavezniškimi četami, poveljstvo nad Reko bo prevzel angleški častnik. Angleška vlada je dovolila kredit 650 milijonov frankov za preskrbo in popravilo gotovih delov vzhodne Evrope. S tem se bo olajšal dovoz v Srbijo. Rumuni zahtevajo celo Dobručo za-se. Nastali so tudi resni spori med Jugoslavijo in Rumunijo radi Banata. Jugoslavija bo branila posest Banata tudi z oboroženo silo, če bi Rumunija ne odjenjala in grozila s silo.

Gornja Savinjska dolina!

Veliki kmečki tabor se vrši v nedeljo, dne 31. avgusta, popoldne ob treh pri Sv. Frančišku v gostilni pri Martinovcu. Zajedno bomo obhajali obletnico shoda, ki se je vršil za Jugoslavijo pod senco žandarskih bajonetov. Med drugimi govorniki govoril bo tudi dr. Verstovšek.

Gospodarske novice.

Slovenskim absolventom kmetijskih šol! Društvo absolventov kranjskih kmetijskih šol je svoje vsled vojne ovirano delovanje zopet oživel. Z združitvijo jugoslovanskih pokrajin v eno državo, je to društvo razširilo svoj delokrog na celo Slovenijo. Do sedaj se je vršilo več rednih sestankov. Glasom premenjenih pravil je društvo prenovljeno za vse Slovenske absolvente kmetijskih šol in želeli je, da isti čimprej pristopijo k našemu društvu. Razširjenemu delokrogu primerno se ima razširiti tudi društveni odbor, v katerem bi bili zastopani tudi izven-

kranjski slovenski absolventi kmetijskih šol. Pozivljamo vse tovariše-absolvente, da se v lastnem interesu zanimajo za društvo in nemudoma prigrasijo svoj vstop. Članarina stane 12 K letno in naj se pošilja blagajniku društva, tovarišu Rado Medicu, Dunajska cesta št. 50 Ljubljana, kjer se dobivajo tudi brezplačni izvodi društvenih pravil. Društvo je nepolitično, ter se briga samo za stanovske in strokovne koristi svojih članov ter za povzdigo kmetijstva.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Žatcu je postalo popraševanje po hmelju nekoliko bolj živahno in tudi cene so poskočile za 80—150 K za 50 kilogramov, gibale so se med 850—820 K. Po tujem hmelju ni bilo nobenega popraševanja.

Otava je po dolinah voda močno poblatila. V Pesniški dolini je ponekod otava tako blatna, da ne bo za živinsko krmo, ampak k večjemu še za steljo. Kjer otava ni močno blatna je najbolje, da se predno je popolnoma posušena na travniku omlati z navadnimi cepci. Blatno otavo krmiti živini, pa se pravi, ji dajati strup.

Živinski sejmi v Mariboru, se vrše od 9. septembra t. l. dalje, vsak drugi in četrti tork v mesecu. Na iste je dovoljeno prignati vsakovrstno rogato žival in konje. Na sejski dan se pod nobenim pogojem ne bodo izdajali živinski potni listi in bo prigon goveje živine ali prašičev na sejskišče brez potnega lista kaznovan. Svinjski sejmi se vršijo odslej vsak petek in ne v soboto, kakor je bilo dosedaj običajno. Izdaja živinskih potnih listov za Maribor za sejske dneve se vrši na predan sejma med 11. in 12. uro v mestni klavnici po uradnem živinozdravniku.

Občine, ki so zopet otvorile živinske sejme, naj to naznanijo našemu uredništvu, da sestavimo pregled, kje se vršijo sejmi.

Za živino niso določene najvišje cene. Če vam kak mesar ali mešetar hoče natveziti, da imamo uradno določene cene, povejte mu, da laže. Hvala Bogu, da so časi, ko so meščani narekovali kmetiskim pridelkam cene, minuli. Kakor tovarnar določa sam ceno svojim izdelkom, tako ima tudi kmet sveto pravico, da sam določa ceno svoji živini.

Cena živini je ta teden zopet nekoliko padla. Slov. Kmečka Zveza poziva kmete, da živine ne prodajajo mešetarjem in prekupcem, živine splošno primanjkuje. Ko bodo enkrat odprte meje, bo cena živini šla skokoma kvišku. Ne prodajajte telet, da si tako vzgojimo čim več živine.

Zahteva slovenskih kovačev. Slovenski kovač nam piše: Dobrih kovačev na deželi je vedno manj. Posebno takih, ki bi se spoznali na pokovanje konj silno primanjkuje. Nadalje potrebujemo tudi kovače, ki bi umeli popravljati kmetijske stroje. Radi tega zahtevamo, da se čimprej ustanovi v Mariboru podkovska šola. Na tej šoli bi se naj naš kovaški naraščaj podučevalo tudi o popravljanju in sestavi kmetijskih strojev. — Opomba uredništva: Naj bi se naše kmetijske podružnice zavzele za to zadevo.

Carina. Nova vlada je sklenila, da bo uvoz raznovrstnih strojev iz inozemstva v našo državo prost carine ter da bo carina še za razne druge ljudske potrebščine zelo znižana, tako n. pr. za gotove živila, krmila itd.

Cene kožam, žitu, skorji in čreslovini so ostale neizpremenjene.

Obilo sladkorja. Stanje sladkorne pese na Češkem je ugodno. Ako bo premog pravočasno na razpolago, se mora računati s 6³/₄ milijonov metrskih stotov rafiniranega sladkorja, od katerega pride v poštev dve tretjini za izvoz.

Tedenske novice.

Skof dr. Jeglič v Rimu. Papež je sprejel ljubljanskega škofa dr. Jegliča in je imel z njim pogovor o konkordatu ali nagođbi, ki bo sklenjena med Jugoslavijo in sveto stolico.

Č. g. Ivan Čagran umirovljeni župnik Špitalski je 23. t. m. umrl v vojniški hiralnici. Dolgo let je bolehal, dokler ga ni španska rešila zemeljskih muk, katerih je pač veliko moral prestat. Spremljalo ga je na zadnji poti osem duhovnikov. Svoj čas je bil spreten žurnalista in „Süddeutsche Post“ je marsikatero imenitno članke prinesla iz njegovega spretnega peresa. Govoril je veliko jezikov in je tudi bil spreten zdravnik. Naj mu bo na onem svetu podeljen mir, katerega tukaj ni našel.

Duhovne vaje za žene. Pri Sv. Jožefu nad Celjem bodo duhovne vaje za žene. Začetek v ponedeljek 1. sept. zvečer ob 6. Sklep: 5. sept. v petek zjutraj.

Višarska Mati Božja, to je tista čudodelna Marijina podoba, ki se je častila na Sv. Višarjih, je bila od 26. julija 1915 zaradi vojske skrita v frančiškanskem samostanu v Mariboru. Tako je bila ometa žalostne usode, ki je zadela njeno svetišče, Višarsko cerkev, katero so Lahi porušili. Zdaj pa si želijo Korosci to visokosposodovano podobo nazaj, da bi jo začasno izpostavili pri Sv. Križu nad Dravogradom. Prej pa bo sloveča Višarska Mati Božja v javno čestitev izpostavljena v baziliki Matere Milosti v Mariboru od 31. avgusta do 8. septembra. Pobožni častilci Marijini se vabijo, da to priliko dobro izrabijo in Mariji nadomestijo čast, ki se njeni podobi ni mogla skazovati, ko se je morala skrivati.

G. civilni komisar za Prekmurje dr. Lajnsiž nas zopet obvešča, da so v Prekmurju izvanredno velike množine raznega sadja. G. komisar vabi trgovce s sadjem in interesente sploh, naj bi se podali v Prekmurje, da sklenejo kupne pogodbe za že dozorevajoče sadje in se pomenujo tudi o tozadevnem transportu v Slovenijo in Jugoslavijo sploh, kjer bo letos malo ali skoro nič sadja.

Pri sodišču v Mariboru je bil obsojen radi hujškanja proti Jugoslaviji sin ptujskega „Orniga“ na 10.000 K denarne globe. Posnemanja vredno za vse nemškutarske hujškače in rovače, ki nočejo ostaviti mej Jugoslavije.

Načrt o zgradbi poljske železnice med Mursko Soboto—Radgono je že predložen deželni vladi. Takošnja zgraditev te železnice je nad vse potrebna, da se bode zamoglo iz Prekmurja izvažati raznovrstno sadje, ki je letos tamkaj tako bogato obrodilo. Hrvati zahtevajo spodnji del Prekmurja zase. Zastopniki ljudstva pri že sklicanem pokrajinskem zboru v Murski Soboti bodo odločili sami, kam da hočejo spadati.

Tečaj za babice. S 1. oktobrom 1919 se vrši na šoli za babice v slovenskem jeziku. Za tečaj je razpisanih 10 ustanov po 200 K. Tozadevne prošnje je vložiti na dotično okrajno glavarstvo ozir. magistrat do 10. septembra 1919.

Tri zborovanja SKZ v Slov. gor. V nedeljo, dne 24. avg. je SKZ zborovala na treh krajih v Slov. gor.: v Št. Juriju, Št. Jakobu in Št. Ilju. Na shodu v Št. Juriju, ki se je radi velikega števila zborovalcev moral vršiti na prostem, sta govorila dr. Josip Leskovar in urednik Žebot, ravnotako tudi pri Sv. Jakobu. V Št. Juriju se je ustanovila krajevna organizacija SKZ, kateri na čelo predsednik štajerske Kmečke Zveze g. Iv. Rožkar. Ljudstvo je na obeh shodih zahtevalo: 1. sklicanje pokrajinskega zbora, 2. volilno pravico za ženske, 3. ureditev carine, 4. električna sila se naj porabi za kmečke obrate, 5. prost in neoviran izvoz vina, 6. vlada naj da na razpolaso avtomobile za vožnjo kamenja in gramoza na okrajne ceste, 7. dohodninski davek in davek na vojne dobičke se naj takim kmetom, ki se jim je pomotoma previsoko predpisalo te davke, črta. Krivica se mora popraviti, 8. za Slovenske gorice naj vlada takoj preskrbi mline, v katerih bodo lahko slovenjgoriški kmetje zamenjali svoje žito za mlinške izdelke, ker v mline ob Muri ne smejo več voziti. — Tretji shod SKZ se je vršil v Št. Ilju, na katerem je govoril urednik Golec. O tem shodu poročamo med dopisi.

V mestu Pilberk se bode vršil 1. septembra kakor po navadi velik letni sejm. Ker ga že dve leti ni bilo, bode udeležba gotovo zelo velika.

Shodi SKZ za prihodnjo nedeljo. Pri sv. Petru niže Maribora na prostem pri cerkvi. V slučaju slabega vremena bo shod v šoli. Govorniki iz Maribora. V Spodnji Sv. Kungoti bo shod v šoli po sv. maši. Govorniki urednika Golec in Žebot. V Gornji Sv. Kungoti bo zborovanje po večernicah ob 3. uri popoldne tudi za Sv. Križ, Sv. Jurij in Svečino. Govorniki urednika Golec in Žebot.

Slov. Kmečka Zveza za ptujski okraj, ima v nedeljo dne 31. t. m. po pozni maši ob pol 11. uri dop. svoj zaupni shod v minoritskem samostanu.

Sv. Lenart v Slov. gor. Pri nas se vrši v nedeljo, dne 7. septembra takoj po rani službi božji v Posejilnici zaupni shod Slov. Kmečke Zveze. Pristop dovoljen le članom Zveze. Pridite vsi udje, govori naš priljubljen govornik Slov. gorici.

V ujetniškem taboru v Marchtrenku na Nižjem Avstrijskem v Nemški Avstriji ječi, gladuje in trpi nad 800 naših slovenskih prvoboriteljev v ujetništvu. Te dni se je posrečilo nekaterim našim, da so pobegnili iz tega taborišča, ki je vse opletano z žičnimi ovirami ter ostro zastraženo s strojnimi. Po noči so se ti reveži splazili skozi bodeče žice. Na pol nagi in zgledovani do onemoglosti so se potikali več dni po gozdovih, kjer so se hranili z borovnicami in napol zrelim sadjem. Enkrat jih je celo spasil nemško orožništvo, ki je nanje streljalo, a ranjen ni bil nikdo. Ubežnikom se je posrečilo uiti v Celo Slovaško,

kjer so bili gostoljubno bratsko sprejeti. Odtod so dospeli v Jugoslavijo in nas naprošajo, naj se s temi vrsticami obrnemo do naše vlade, da se enkrat zavzame za te naše mučeniško trpeče ujetnike. Taborišče Marchtrenk je znano že iz stare Avstrije, ker je tamkaj umrlo od lakote in vsled bolezni nad 3000 Rusov. Še sedaj hranijo v skladišču tabora 1000 lesenih rakev, ki bodo menda krile mrtva trupla naših fantov, ako se ne bo vlada v Beogradu zavzela in izposlovala njih rešitev in vrnitev v domovino. Podpisani so v tem pismu na uredništvo: Anton Remih iz Rajhenburga, Drago Moderc iz Vidma, Kozinc iz Sevnice in A. Dolenc iz Gaberja pri Celju.

Ogenj. Dne 22. t. m. je uničil ogenj na Vel. Dolu posestnikoma Jos. Gorjup in Jan. Bogolinu hišo in gospodarska poslopja, A. Halerju pa hleve, poleg tega veliko žita in hišne opreme. Zažgali so otroci s cigaretami sredi dneva. Zakaj se ne zabrani kaditi otrokom in sploh ljudem na podu, v skednju ter hlevih? V Koprivnici je treba požarne brambe. Kje ste možje?

Pri Gornji Radgoni je 15. t. m. na praznik Marijinega Vnebovzeta je utonil pri kopanju v Muri Ignac Slana, star še komaj 22. let. Bil je pošten in priden fant, vsakdo ga je ljubil, kdor ga je poznal, to mu je dokaz veličasten pogreb, ki se ga je udeležilo nešteto ljudstvo od blizu in daleč dne 17. t. m. ob pol 3. uri popoldne na zadnji poti v njegov prerani grob.

Kakšna organizacija je Sokol? Kratak odgovor na to vprašanje se glasi: To je liberalna telovadska organizacija, vere in cerkve ta organizacija po svojih načelih ne pozna. Katoliška telovadska organizacija je Orel.

Kakšen list je „Kmetijski list“, ki se ta čas zlasti občinam vsiljuje? To je list, katerega očeta bo iskati v celjskih liberalnih advokatih. To že kaže njegova vsebina, ki se kar cedi liberalnih obljub, kakor jih je bilo slišati od celjskih liberalnih advokatov zlasti ob času volitev. Obljube so po ceni, bolj kakor pa advokatsko delo. A od obljub tudi kmet ne bo sit. Tisti pa, ki se trudijo za kmetko pravo blaginjo, se zbirajo s kmetom v Slovenski Kmečki Zvezi, to je edina prava politična organizacija za kmeta. Njeno glasilo na štajerskem pa je in ostane „Slovenski Gospodar“.

Kakšen namen ima „Kmetijski list“? Išče priprege med kmeti. Kmetje bi naj dali priprego za liberalni voz demokratske stranke, da bi ta voz ob času volitev izvozil liberalne advokate. Ljudstvo bodi pametno, pa se drži Kmečke Zveze in njenega glasila „Slovenskega Gospodarja“.

Kmet brez žuljev. „Domoljub“ poroča: V „Kmetijskem Listu“ je zapisano, da nobeden izmed odbornikov „Samostojne kmetске stranke“ ni brez žuljev in da dobro plačajo tistega, ki jim imenuje le enega odbornika, ki bi ne imel žuljev na rokah. Dobro, jaz trdim, da je to „kmet“ Viktor Engelman iz Sp. Tuhinja. Plačila za to pa nočem nobenega, ampak izjavljam da sem pripravljen plačati zdravniško spričevalo potom uredništva „Domoljuba“, ako se Viktor Engelman zgleda z njim pri uredništvu in tako dokaže, da ima res žulje na rokah. Torej, g. Engelman, najpoprej k zdravniku, potem pa v „Domoljubovo“ uredništvo z Vašimi žuljevimi rokami!

Dopisi.

V Krčevinski šoli se bo vršilo v nedeljo 31. t. m. veliko zborovanje Jugoslovanske Strokovne Zveze. Govorilo se bo o vseh naših organizacijah, ki so potrebne našemu ljudstvu. Govorniki bodo domači in iz Maribora. Vse kat. misleče ljudstvo iz Krčevine in Lajtersperga, možje, žene, fantje in dekleta pridite!

Sv. Duh na Ostrem vrhu. Dne 17. t. m. se je na povabilo g. nadučitelja Al. Majcena zbralo v novi šoli lepo število ljudi. Pojasnilo se jim je stališče mej. Vsi navzoči so bili mnenja, da bi se cela občina Veliki Bož (Sv. Duh) in oni deli občin Remšnika in Gradišča, kateri so sedaj južno od demarkacijske črte, bili gospodarsko uničeni, ako bi pripadli k Nemški Avstriji. Te občine spravljajo vse pridelke proti Dravi in dobijo iz Maribora svoje potrebščine. Tudi Lučane so v gospodarskem oziru popolnoma odvisne od Jugoslavije. Večina tržanov to izprevidi, a se ne morejo gibati in odpomoči, ker so na neutralnih tleh. Podpisalo je 49 posestnikov prošnjo za priklopitev teh občin k Jugoslaviji, na glavarstvo Maribor.

Sv. Barbara pri Mariboru. Takaj smo našega sopatrona sv. Jerneja letos dne 24. avgusta praznovali na poseben način. Naš domačin, vlč. g. nadkurat in voj. profesor Ernest Terstenjak je na ta dan med nami obhajal petindvajsetletnico svojega mašništva. Jubilaru je govoril g. župnik Gomilšek. Pri tej priliki je na predlog vlč. g. župnika Gomilškega gđ. Ivanka Brus nabrala za mariborsko Dijaško kuhinjo, osobito za prekmurske dijake 150 K. G. jubilaru želimo, da bi čez 25 let obhajal zlato sv. mašo in še potem vse druge jubileje čil in zdrav!

St. Ilj v Slov. gor. Dne 30. t. m. ob 3. uri pop. bo pri nas blagoslovitev novih jeklenih zvonov, katere je kupil za 10.000 K, za cerkev požrtvovalni g. veletržec v Štrihovem Janez Polak. Nove zvonove bode blagoslovil p. č. g. dekan iz Jarenine. Slovesni nagovor na te prve, jeklene oznanovalece jugoslovanskega St. Ilja bode govoril g. prof. dr. A. Medved. Dne 8. sept. po rani službi božji bo pri nas občni zbor Kmet. podružnice. Govoril bode nadživinozdravnik g. Pirnat o svinjereji. Gospodarji in gospodinje, ki se zanimате o svinjereji ste vabljeni k zanimivemu predavanju.

Iz Prekmurja.

Dnevi resnega dela so se začeli v Prekmurju. Prvo velikansko navdušenje, ki je vladalo od zasedanja Prekmurja 12. avg. do 17. avgusta, ko je bil prvi ljudski tabor v Beltincih (oblika Belatinci je madžarizem) je minulo. Prekmurcem je zagrenila veselje vsiljena hrvatska uprava. Najlepši in najzavednejše slovensko čuteči del Prekmurja hočejo Hrvati pohrvatiti. Iz hodišča jugoslovanskega gibanja, Beltince, bivališče voditelja prekmurskih Slovencev, Črensovec, je hrvatska uprava „zasedla“, slovenske žandarje in redarje v Lendavi zaprla, na meji te „hrvatske fronte“ jemljejo Hrvati prekmurskim Slovincem vse proč, kar si prinesejo iz slovenske Štajerske. Prej smo imeli „boljševiško“ fronto, zdaj pa imamo „hrvatsko fronto“! Neodpustljiva je ta zlobnost. Razmere se niso urejene, Sv. Gothard še ni rešen, madžaroni še upajo na ogrsko pomoč, sedaj pa nam padejo „Hrvati“ za hrbet! Rešujte raje svoje hrvatsko Prekmurje okoli Kaniže, od slovenskega Prekmurja pa odtegnite svoje grabežljive roke!

Dne 24. avg. je prišel g. dr. Slavič prvič pri svoji vrnitvi iz Pariza v Prekmurje. Sešel se je tam s svojimi prijatelji in zaupniki, s katerimi je imel zveze za rešitev Prekmurja. V Beltincih je bil zaupni sestanek, katerega se je udeležil poleg g. dr. Slaviča tudi g. civilni komisar dr. Lajnsiž ter g. župnik Klekl z drugimi voditelji jugoslovanskega gibanja. Navzoč je bil tudi z g. profesorjem Kardinarjem križevski g. župnik Weixl, ki je za časa boljševiškega preganjanja sprejemal jugoslovanske prekmurske voditelje-begunce.

Drugi dan, dne 25. avgusta, je bilo prvo zborovanje prekmurskega sosveta, ki se je pečal s tem, kako urediti prekmursko upravo. Z gnjevom in veliko nevoljo so govorniki povdarjali hrvatsko vsiljivost in počasnost belgrajske vlade, ki od 17. avg. dozda ni spodila Hrvatov čez mejo, dasi je bila telegrafsko od tega dneva naprej o vsem obveščena. Zbor je izrekel navzočemu g. dr. Slaviču toplo zahvalo za njegovo delo v Parizu. Zboru se je predstavil novi poveljnik za Prekmurje, podpolkovnik Dereani. G. komisar dr. Lajnsiž je z zborom določil upravitelje posameznih občin, ki so že imenovali svojega zaupnika. Sprejelo so se sledeče resolucije na predlog voditelja župni ka Klekla:

1. Nj. Veličanstvu kralju Petru in regentu Aleksandru izrekamo udanost in pozdrav.
2. Delegaciji kraljevine SHS v Parizu izrekamo toplo zahvalo za rešitev Prekmurja s prošnjo, da se z vso močjo poteguje za rešitev Sv. Gotharda s slovensko okolico.
3. Od svoje skupne vlade v Beogradu zahtevamo takojšnjo odstranitev hrvatske uprave v lendavskem delu Prekmurja, ker hočemo nedeljeno slovensko upravo našega Prekmurja. To zahtevajo zlasti zastopniki iz vseh župnij od Hrvatov „zasedenega Prekmurja“.
4. Svojemu civilnemu komisarju g. dr. Lajnsižu, ki je imenovan na predlog ljubljanske vlade od ministrstva v Beogradu za celo Prekmurje, izrekamo popolno zaupanje in iskreno zahvalo.

Prireditve.

V nedeljo, dne 31. avgusta:

Bralno društvo v Kapeli pri Radencih priredi v gostilni »v zidu« gledališki predstavi »Tri sestre« in »Za letovišče«. Na sporedu je tudi šaljiv prizor, petje in deklamacije. Začetek ob treh popoldne. Poseti nas tudi ljutomerski Orel, kateri nastopi po pozni sv. maši na cerkvenem prostoru v javni telovadbi. Pridite! — Pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. se vrši dijaška veselica z zanimivim sporedom, nato pa prosta zabava v

gostilni gospe Neže Toplak. — Fantje bralnega društva v Cirkovcah priredijo ob 3. uri popoldne burko »Trije tički«. Na sporedu je tudi deklamacija in godba. — Pri Sv. Rupertu v Slov. gor. se vrši za faro Sv. Rupert po rani službi božji v novi šoli ustanovi občni občni zbor kmet. podružnice, kjer bo predaval strokovni govornik. Vsi k-teri se zanimajo za združitev in organizacijo kmetijskega stanu se uljudno vabijo. — Pevsko društvo v Rušah priredi v nedeljo, 31. avgusta ob 18 uri v gostilniških prostorih g. Novak a veselico z gledališkimi predstavami in petem. — V St. Jurju ob Taboru b. imela Kmečka Zveza shod po rani službi božji v društvenih prostorih. Govori dr. Ogrizek. — Ljutomerski Orel telovadi po večernicah pri Kapeli, ne pa po pozni sv. maši, kakor je bilo zadnjič objavljeno. — Pri Sv. Martinu pod Vurbergom se vrši po večernicah igra »Pogumni krojaček«. Cisti dobiček za spomenik padlih vojakov. — Črešnjevec. Naši vrti udi bralnega društva uprizorijo v nedeljo po večernicah na prostem igro »Moč uniforme«. Prosimo, da prihitite na prijazen naš grič ta dan v obilnem številu. — B. alno društvo pri Kapeli priredi tri predstave »Tri sestre«, »Za leto- višček«, »Planšarica« s petjem in deklamacijami. Začetek ob 3. uri popoldne. Predpoldne ob pol 9. uri sprejem Orlov, ob 9. uri služba božja s petjem moškega zbora, po maši nastop Orlov v prosti telovadbi pri cerkvi in ustanovitev Orla. Vabljeni vsi sosedi in Prekmurci.

Na praznik, dne 8. septembra:
Šolsko slavnost priredi učiteljstvo narodne šole v Ljutomeru po večernicah v telovadnici v prid ubožni šolski mladini s sledečim vspešnim: I. Kosi A.: »Živela troimena Jugoslavija«, spevoigra z deklamacijami, govorom in petjem, spremljevalci glasovirja. II. M. Gregorčič: »Laznjiva Minka«. Igra v dveh dejanjih. Vstopnina po 6 K, 4 K, 3 K in 1 K. K obilni udeležbi vabi učiteljstvo.

V nedeljo, dne 14. septembra:
Fantje in dekleta iz St. Ruperta in Trnove prirede veliko narodno igro s petjem v 5 dejanjih, ter vrtno veselico v St. Rupertu pri Gomilskem.

Odvetnik dr. Ferdo Müller

poprej v Celovcu, naznanja, da otvori s 25. avgustom svojo odvetniško pisarno v Tegetthoffovi ulici št. 11 (Stara okraj. sodnija) v Mariboru.
1630—307—167

Opravična številka E 36/19

Dražbeni oklic.

Vsled sklepa 14. avgusta 1919 opravična številka E 36/19-14 se prodajo dne 9. septembra 1919 in naslednje dni predpoldne ob 8. uri v Slovenjgradcu št. 1 na javni dražbi: raznovrstno pohištvo z opravo, velika zaloga manufakturnega in železnega blaga, različne vrste žita, gospodarski vozovi, goveja živina vsake vrste, avto, pianino, klavir itd. v najmanjši vrednosti 125 000 K.

Reči se smejo ogledati dne 9. sept. 1919 v času med 8. in pol 9. uro predpoldne v zgoraj navedeni hiši.

Okrajna sodnija v Slovenjgradcu, odd. I.
dne 18. avgusta 1919. 315

RAZPIS.

Mestni urad v Ptuj sprejme 1. septembra 1919, hišnika za »Mladiko«. Prosto stanovanje, kurjava in razvetljava, plača po dogovoru.

Prosilci se naj čimprej osebno javijo na mestnem uradu in predložijo lastnoročno pisane prošnje s potrebnimi listinami (krstni list itd.) in izpričevanji.

Mestni magistrat Ptuj, dne 20. avg. 1919.
314 Vlado komisar: M. Senčar, s. r.

ZAHVALA.

Mnogobrojni izrazi srčnega sočutja ob priliki nenadomestne izgube pridne hčerke, ozir. sestrice

Alojzije Kronovšek,

kakor: poslovilne besede ob odprtem grobu, krasno petje, lepi darovani venči in obilno spremstvo drage pokojnice, narekuje nam prijetno dolžnost, izreči vsem sorodnikom, preč. duhovščini, dekletom Mar. družbe, znanec in prijatelj najsrčnejšo zahvalo.

Topovlje—Braslovče, dne 18. avg. 1919.

310 Žalujoča rodbina Kronovšek-ova.

MALA NAZNANILA.

Išče se kmečka družina na večje posestvo, ki bi prevzela opravljene živine. Poleg plače prosto stanovanje, kurjava in del zemlje ali delež na pridelnih po dogovoru. Ponudbe pod »Zanesljiva družina« na upravo Slov. Gosp. Maribor, Koroska cesta 5. 297

Misraki učence, ki je dovršil 15. leto in ki ima veselje do rokodelstva, se sprejme takoj v uk nauči se izdelovati lepo pohištvo in tudi za stavbo hiš. Franc Kancelar, mizar, Sp. Hajdin št. 12, p. Ptuj. 301

Kompletne naprave za acetilensko razsvetljavo ima na prodaj drž. zdravilišče Rogaska Slatina. Tozadnja pojasnila, se dobe pri ravnateljstvu državnega zdravilišča. 282

Pridna poštna deklina, katere je zmogla zastopati gospodinjstvo in da ima veselje do otrok kakor tudi za gospodinjstvo, se takoj proti dobremu plačilu sprejme Marija Humer, trgovina, Poljsnik, p. Litija Kranjsko. 280

Sodnji za vinsko trgovino se proti dobri plači in braui sprejmejo. Več se izve v Tegetthoffovi ulici 12, II. nst. Maribor. 285

Pri svinčenem rudokopu v Mežici na Koroskem je razpisano mesto samostojnega jamarja. Prošnje s prepisi šolskih in službenih spričeval ter z navedbo plače, se naj vložijo najpozneje do 1. septembra t. l. Drž. nadzorstvo in upravnistvo v Mežici. 294

Kupim vsako množino prebrance žile ter lepih suhih gob po najboljši ceni. — Pročjam tudi pristno domačo slivovko, dobro vino ter jabolka samo v večjem po najnižji ceni. Franc Petelin, Zg. Poljskava pri Fraterskem. 271

Redeče maline za eksport kupuje »Balkan« trgovska, špedicijska in komisijska del. dr. Ljubljana, Dunajska cesta 33. Prosi se natančne pisane ponudbe. 185

Kupiti želim gibalo za trgovino, in ako tudi na hostino primerno v Ljutomeru, gornje radgonskem ali mariborskem okraju. Ponudbe blagovito se poslati na upravo lista 1527—306

Prodaja se:

Železna napisna tabla za trdnice, 6 m dolga, 1'00 m visoka in kompletna železna sesalka za vodnjake s kolesom. Poprašiti pri Mestnem kopališču Maribor. 1529—308

Pozor trgovci!

Prodajam vsakovrstna jabolka na debelo in drobno. Kdor rabi, naj piše na naslov: Dragotin Tislaric, Sv. Martin ob Muri, Medžimurje. 318

Za3viničarije

se sprejmejo 3 viničarske družine pri g.

F. C. Schwab

Ptuj, Glavni trg. 312

NA PRODAJ: 1 glasovir, dobro ohranjen; 1 gramofon s okoli 200 ploščami, več sto knjig, slovenskih in nemških, razne vsebine, posebnih pripravil za javno ljudsko knjižnico in še druge stare reči. Več se izve pri šolskem vodstvu pri Sv. Trojici v Slovenskih gorah. 320

VOLNO

orčjo, kupi vsako množino po najvišji ceni veletrgovina

R. STERMECKI, CELJE

248

H-3

trgovino in gostilno, brez konkurence se radi družinskih razmer takoj proda. Več pove Fijavž Franjo, (Loka št. 9) St. Janž na Dr. polju, Ltu. 284

OKOVI

za postelje se prodajo na drobno in debelo pri

»Mizerska Zadruga«
Grajaki trg 2, Maribor.

Dve zlati

in ena srebrna ura, sodi za bencin in raznovrstno pohištvo se proda v Hongasse 4, Maribor. 1517—304—164

SUKANEC

(cvirn)

1 klopčič = 366 in
črn št. 24, 30, 36
bel št. 24, 30, 36
1 klopčič . . . K 6—
1 ducat . . . K 69—

Kom. skladišče

ALOJZIJI GNIUŠEK,

Maribor Glavni trg št. 6

OGLAS.

Lučni kamen, za kuhanje mila, pralno in toaletno milo, vrči za med in mast, škafi za vodo, čajna esenca najboljša, sir trapist in Grojzer, sukanec, ducat od 48 kron dalje in domače platno se dobi najceneje pri

Alojziju Olifčič, Ljubljana
1501 Staritr. 2. 276

Prodaja se:

Železna napisna tabla

za trdnice 6 m dolga, 1'00 m visoka in kompletna

železna sesalka za vodnjake

s kolesom. Poprašiti pri Mestnem kopališču Maribor. 319

Kmetijska zadruga v Rušah je sklenila pogodbo z intendantco Dravske divizije za nakup več eto vagonov

SENA

oddala je pooblastilo za nakupovanje g. ANT. PIRKMAJER-JU v Mariboru, kateri si pridrži pravico v vseh okrajih isto kupovati in plačati po 25 K za 100 kg. Seno naj bo suho in na pol sladko. 1495—278

Iščem takoj učenco iz dežele za trgovino. Hrana in stanovanje prekrbljeno. Elize Kosjak, Bistriča pri Rušah. 321

OTVORITEV HOTELA!

Otvoril som

HOTEL BEOGRAD

(dosedaj Sandwirt)

V SLOVENJGRADCU

kjer se nahaja gostilna, kavarna, mesarija, prenočišče, kegljišče, krasen vrt, in se dobe vozniki na vse strani. Točil bom vedno najboljša vina in pivo ter kavo. Vsak čas se bodo dobila mrzla in topla jedila. Imel bom v zalogi vina vseh vrst v sodih in steklenicah ter sadjevec na drobno in debelo, za razpošiljanje od 56 litrov naprej.

Za obilen obisk in naročila se priporoča

Andrej Oset, HOTEL BEOGRAD, Slovenjgradec.

Prva jugoslovanska tovarna za poljedelske stroje, stavbeno in umetno ključavničarstvo, mehanična delavnica za kolesa in avtomobile

FRANJO FARIČ

POBREŽJE PRI MARIBORU

NASIPNA ULICA 20.

Špecialitet:

Izdelovanje peči za kemikalije, motorjev na bencin in olje, finih železnih in lončenih štedilnikov, železnih ograj, instalacija plina in vodovodov

Popravilnica

vsakovrstnih strojev, spojevanje strtega litega železa ter sploh vsa v to stroko spadajoča dela.

Vlivanje železa in medenine v lastni tovarni. — Kupim staro železo! — Lastni inženirji za izdelovanje narisov v tovarni. 1514—293

Rezan in okrogel les, tramove, drva, oglje

kupuje vsako množino

„DRAVA“

lesna trgovska in industrijska družba z o. z., Maribor. 202

„LUKSIN“

(postavno zavar.)

Najboljše kislinsko milo za pranje, čisti perilo brez ribanja, doseže se izvrstno, belo perilo brez pridakov mila ali sode. Popolnoma neškodljivo in je treba komaj 3 ure za čiščenje perila 14 dneh srednje velike družine. — Zavoji: 3 K.

Luksin-tov.: Mag. ph. KAREL WOLF, Med. Drog.

Maribor, Gosposka ulica št. 23. 261

ZAHVALA.

Vsem prijateljem in znanec naše nepozabne žrtve svetovne vojne,

Franceta Kompolšek,

kaplana,

ki so ga spremili na njegovi zadnji poti iz Maribora v rojstni kraj k zadnjemu počitku, naj bo tem potom izrečena najiskrenejša zahvala. Posebno toplo zahvalo smo pa dolžni izraziti preč. g. prof. Vreže-tu, za njegovi pretresljivi cerkveni nagrobni govor, preč. gosp. dekanu Bohancu in ostali duhovščini ki se je potrudila k zadnjemu spremstvu svojega duhovskega sobrata, preč. g. Holcmanu za njegov neumorni trud za tako brzi in gladki prevoz krste, spoštovanim gg. oročnikom, ki so s svojo navzočnostjo počastili rajnega kot vojaka-kurata, bratom šentjurskim Orlom, ki so nosili rajnega iz kolodvora na pokopališče in so mu zapeli v srce segajoče pesmi-žalostinke, požrtvovalni gospoj Frančiški Kincl za njeno skrb za pogrebece, kakor tudi vsem drugim tržanom in okoličanom. — Bog plačaj vsem stotero!

1520

Žalujoči Kompolšekovi.

†

Vsem sorodnikom, prijateljem in znanec naznanjamo tužno vest, da nam je umrl dne 11. avg. po dolgi mučni bolezni naš ljubljani, nepozabni bratec ozir. sin

Anton Zagrajšek.

Pogreb se je vršil dne 14. avg. V imenu rodbine zahvaljujemo se č. g. župniku in kaplanu za požrtvovalno in trudapolno pomoč v času bolezni in pogreba, kakor tudi za tolažilni govor na grobu. Zahvaljujemo se dalje g. učitelji in pevkam za krasno nagrobno, mladencam pa za poslane vence in cvetlice. Iskreno se zahvaljujemo tudi vsem obiskovalcem in vsem, ki so ga v tako obilnem številu spremili k zadnjemu počitku. — Tebi dragi Tonče, pa naj bo zemljica lahka!

PILSTANJ, dne 14. avg. 1919

322

Zalujoča obitelj Zagrajšek.

Višarska Mati Božja, to je tista čudodelna Marijina podoba, ki se je častila na Sv. Višarjih, je bila od 26. julija 1915 zaradi vojske skrita v frančiškanskem samostanu v Mariboru. Tako je bila ometa žalostne usode, ki je zadela njeno svetišče, Višarsko cerkev, katero so Lahi porušili. Zdaj pa si želijo Koroseči to visokospoštovano podobo nazaj, da bi jo začasno izpostavili pri Sv. Križu nad Dravogradom. Prej pa bo sloveča Višarska Mati Božja v javno čiščenje izpostavljena v baziliki Matere Milosti v Mariboru od 31. avgusta do 8. septembra. Pobožni častilci Marijini se vabijo, da to priliko dobro izrabijo in Mariji nadomestijo čast, ki se njeni podobi ni mogla skazovati, ko se je morala skrivati.

G. civilni komisar za Prekmurje dr. Lajnsiž nas zopet obvešča, da so v Prekmurju izvanredno velike množine raznega sadja. G. komisar vabi trgovce s sadjem in interesente sploh, naj bi se podali v Prekmurje, da sklenejo kupne pogodbe za že dozorevajoče sadje in se pomenijo tudi o tozadevnem transportu v Slovenijo in Jugoslavijo sploh, kjer bo letos malo ali skoro nič sadja.

Pri sodišču v Mariboru je bil obsojen radi hujškanja proti Jugoslaviji sin ptujskega „Orniga“ na 10.000 K denarne globe. Posnemanja vredno za vse nemškutarske hujškatke in rovače, ki nočejo ostaviti mej Jugoslavije.

Načrt o zgradbi poljske železnice med Mursko Soboto—Radgono je že predložen deželni vladi. Takošnja zgraditev te železnice je nad vse potrebna, da se bode zamoglo iz Prekmurja izvažati raznovrstno sadje, ki je letos tamkaj tako bogato obrodilo. Hrvati zahtevajo spodnji del Prekmurja zase. Zastopniki ljudstva pri že sklicanem pokrajinskem zboru v Murski Soboti bodo odločili sami, kam da hočejo spadati.

Tečaj za babice. S 1. oktobrom 1919 se vrši na šoli za babice v slovenskem jeziku. Za tečaj je razpisanih 10 ustanov po 200 K. Tozadevne prošnje je vložiti na dotično okrajno glavarstvo ozir. magistrat do 10. septembra 1919.

Tri zborovanja SKZ v Slov. gor. V nedeljo, dne 24. avg. je SKZ zborovala na treh krajih v Slov. gor.: v Št. Juriju, Št. Jakobu in Št. Ilju. Na shodu v Št. Juriju, ki se je radi velikega števila zborovalcev moral vršiti na prostem, sta govorila dr. Josip Leskovar in urednik Žebot, ravnotako tudi pri Sv. Jakobu. V Št. Juriju se je ustanovila krajevna organizacija SKZ, kateri načeluje predsednik štajerske Kmečke Zveze g. Iv. Rožkar. Ljudstvo je na obeh shodih zahtevalo: 1. sklicanje pokrajinskega zbora, 2. volilno pravico za ženske, 3. ureditev carine, 4. električna sila se naj porabi za kmečke obrate, 5. prost in neoviran izvoz vina, 6. vlada naj da na razpolaslo avtomobile za vožnjo kamenja in gramoza na okrajne ceste, 7. dohodninski davek in davek na vojne dobičke se naj takim kmetom, ki se jim je pomotoma previsoko predpisalo te davke, črta. Krivica se mora popraviti, 8. za Slovenske gorice naj vlada takoj preskrbi mline, v katerih bodo lahko slovenjgoriški kmetje zamenjali svoje žito za mlinške izdelke, ker v mline ob Muri ne smejo več voziti. — Tretji shod SKZ se je vršil v Št. Ilju, na katerem je govoril urednik Golec. O tem shodu poročamo med dopisi.

V mestu Pliherk se bode vršil 1. septembra kakor po navadi velik letni sejm. Ker ga že dve leti ni bilo, bode udeležba gotovo zelo velika.

Shodi SKZ za prihodnjo nedeljo. Pri sv. Petru niže Maribora na prostem pri cerkvi. V slučaju slabega vremena bo shod v šoli. Govorniki iz Maribora. V Spodnji Sv. Kungoti bo shod v šoli po sv. maši. Govorniki urednika Golec in Žebot. V Gornji Sv. Kungoti bo zborovanje po večernicah ob 3. uri popoldne tudi za Sv. Križ, Sv. Jurij in Svečino. Govorniki urednika Golec in Žebot.

Slov. Kmečka Zveza za ptujski okraj, ima v nedeljo dne 31. t. m. po pozni maši ob pol 11. uri dop. svoj zaupni shod v minoritskem samostanu.

Sv. Lenart v Slov. gor. Pri nas se vrši v nedeljo, dne 7. septembra takoj po rani službi božji v Posejilnici zaupni shod Slov. Kmečke Zveze. Pristop dovoljen le članom Zveze. Pridite vsi udje, govori naš priljubljen govornik Slov. gorici.

V ujetniškem taboru v Marchtrenku na Nižjem Avstrijskem v Nemški Avstriji ječi, gladuje in trpi nad 800 naših slovenskih prvoboriteljev v ujetništvu. Te dni se je posrečilo nekaterim našim, da so pobegnili iz tega taborišča, ki je vse opletano z žičnimi ovirami ter ostro zastraženo s strojnimi. Po noči so se ti reveži splazili skozi bodeče žice. Na pol nagi in zgledovani do onemoglosti so se potikali več dni po gozdovih, kjer so se hranili z borovnicami in napol zrelim sadjem. Enkrat jih je celo spasil nemško orožništvo, ki je nanje streljalo, a ranjen ni bil nikdo. Ubežnikom se je posrečilo uiti v Ceho Slovaško,

kjer so bili gostoljubno bratsko sprejeti. Odtod so dospeli v Jugoslavijo in nas naprošajo, naj se s temi vrsticami obrnemo do naše vlade, da se enkrat zavzame za te naše mučeniško trpeče ujetnike. Taborišče Marchtrenk je znano že iz stare Avstrije, ker je tamkaj umrlo od lakote in vsled bolezni nad 3000 Rusov. Še sedaj hranijo v skladišču tabora 1000 lesenih rakev, ki bodo menda krile mrtva trupla naših fantov, ako se ne bo vlada v Beogradu zavzela in izposlovala njih rešitev in vrnitev v domovino. Podpisani so v tem pismu na uredništvo: Anton Remih iz Rajhenburga, Drago Moderc iz Vidma, Kozinc iz Sevnice in A. Dolenc iz Gaberja pri Celju.

Ogenj. Dne 22. t. m. je uničil ogenj na Vel. Dolu posestnikoma Jos. Gorjup in Jan. Bogolinu hišo in gospodarska poslopja, A. Halerju pa hleve, poleg tega veliko žita in hišne opreme. Zažgali so otroci s cigaretami sredi dneva. Zakaj se ne zabrani kaditi otrokom in sploh ljudem na podu, v skednju ter hlevih? V Koprivnici je treba požarne brambe. Kje ste možje?

Pri Gornji Radgoni je 15. t. m. na praznik Marijinega Vnebovzeta je utonil pri kopanju v Muri Ignac Slana, star še komaj 22. let. Bil je pošten in priden fant, vsakdo ga je ljubil, kdor ga je poznal, to mu je dokaz veličasten pogreb, ki se ga je udeležilo nešteto ljudstvo od blizu in daleč dne 17. t. m. ob pol 3. uri popoldne na zadnji poti v njegov prerani grob.

Kakšna organizacija je Sokol? Kratek odgovor na to vprašanje se glasi: To je liberalna telovadska organizacija, vere in cerkve ta organizacija po svojih načelih ne pozna. Katoliška telovadska organizacija je Orel.

Kakšen list je „Kmetijski list“, ki se ta čas zlasti občinam vsiljuje? To je list, katerega očeta bo iskati v celjskih liberalnih advokatih. To že kaže njegova vsebina, ki se kar cedi liberalnih obljub, kakor jih je bilo slišati od celjskih liberalnih advokatov zlasti ob času volitev. Obljube so po ceni, bolj kakor pa advokatsko delo. A od obljub tudi kmet ne bo sit. Tisti pa, ki se trudijo za kmetko pravo blaginjo, se zbirajo s kmetom v Slovenski Kmečki Zvezi, to je edina prava politična organizacija za kmeta. Njeno glasilo na štajerskem pa je in ostane „Slovenski Gospodar“.

Kakšen namen ima „Kmetijski list“? Išče priprege med kmeti. Kmetje bi naj dali priprego za liberalni voz demokratske stranke, da bi ta voz ob času volitev izvozil liberalne advokate. Ljudstvo bodi pametno, pa se drži Kmečke Zveze in njenega glasila „Slovenskega Gospodarja“.

Kmet brez žuljev. „Domoljub“ poroča: V „Kmetijskem Listu“ je zapisano, da nobeden izmed odbornikov „Samostojne kmetске stranke“ ni brez žuljev in da dobro plačajo tistega, ki jim imenuje le enega odbornika, ki bi ne imel žuljev na rokah. Dobro, jaz trdim, da je to „kmet“ Viktor Engelman iz Sp. Tuhinja. Plačila za to pa nočem nobenega, ampak izjavljam da sem pripravljen plačati zdravniško spričevalo potom uredništva „Domoljuba“, ako se Viktor Engelman zgleda z njim pri uredništvu in tako dokaže, da ima res žulje na rokah. Torej, g. Engelman, najpoprej k zdravniku, potem pa v „Domoljubovo“ uredništvo z Vašimi žuljevimi rokami!

Dopisi.

V Krčevinski šoli se bo vršilo v nedeljo 31. t. m. veliko zborovanje Jugoslovanske Strokovne Zveze. Govorilo se bo o vseh naših organizacijah, ki so potrebne našemu ljudstvu. Govorniki bodo domači in iz Maribora. Vse kat. misleče ljudstvo iz Krčevine in Lajtersperga, možje, žene, fantje in dekleta pridite!

Sv. Duh na Ostrem vrhu. Dne 17. t. m. se je na povabilo g. nadučitelja Al. Majcena zbralo v novi šoli lepo število ljudi. Pojasnilo se jim je stališče mej. Vsi navzoči so bili mnenja, da bi se cela občina Veliki Bož (Sv. Duh) in oni deli občin Remšnika in Gradišča, kateri so sedaj južno od demarkacijske črte, bili gospodarsko uničeni, ako bi pripadli k Nemški Avstriji. Te občine spravljajo vse prideleke proti Dravi in dobijo iz Maribora svoje potrebščine. Tudi Lučane so v gospodarskem oziru popolnoma odvisne od Jugoslavije. Večina tržanov to izprevidi, a se ne morejo gibati in odpomoči, ker so na neutralnih tleh. Podpisalo je 49 posestnikov prošnjo za priklopitev teh občin k Jugoslaviji, na glavarstvo Maribor.

Sv. Barbara pri Mariboru. Takaj smo našega sopatrona sv. Jerneja letos dne 24. avgusta praznovali na poseben način. Naš domačin, vlč. g. nadkurat in voj. profesor Ernest Terstenjak je na ta dan med nami obhajal petindvajsetletnico svojega mašništva. Jubilarntu je govoril g. župnik Gomilšek. Pri tej priliki je na predlog vlč. g. župnika Gomilškega gđ. Ivanka Brus nabrala za mariborsko Dijaško kuhinjo, osobito za prekmurske dijake 150 K. G. jubilarntu želimo, da bi čez 25 let obhajal zlato sv. mašo in še potem vse druge jubileje čil in zdrav!

St. Ilj v Slov. gor. Dne 30. t. m. ob 3. uri pop. bo pri nas blagoslovitev novih jeklenih zvonov, katere je kupil za 10.000 K, za cerkev požrtvovalni g. veletržec v Štrihovem Janez Polak. Nove zvonove bode blagoslovil p. č. g. dekan iz Jarenine. Slovesni nagovor na te prve, jeklene oznanovalece jugoslovanskega St. Ilja bode govoril g. prof. dr. A. Medved. Dne 8. sept. po rani službi božji bo pri nas občni zbor Kmet. podružnice. Govoril bode nadživinozdravnik g. Pirnat o svinjereji. Gospodarji in gospodinje, ki se zanimате o svinjereji ste vabljeni k zanimivemu predavanju.

Iz Prekmurja.

Dnevi resnega dela so se začeli v Prekmurju. Prvo velikansko navdušenje, ki je vladalo od zasedanja Prekmurja 12. avg. do 17. avgusta, ko je bil prvi ljudski tabor v Beltincih (oblika Belatinci je madžarizem) je minulo. Prekmurcem je zagrenila veselje vsiljena hrvatska uprava. Najlepši in najzavednejše slovensko čuteči del Prekmurja hočejo Hrvati pohrvatiti. Izhodišče jugoslovanskega gibanja, Beltince, bivališče voditelja prekmurskih Slovencev, Črensovec, je hrvatska uprava „zasedla“, slovenske žandarje in redarje v Lendavi zaprla, na meji te „hrvatske fronte“ jemljejo Hrvati prekmurskim Slovincem vse proč, kar si prinesejo iz slovenske Štajerske. Prej smo imeli „boljševiško“ fronto, zdaj pa imamo „hrvatsko fronto“! Neodpustljiva je ta zlobnost. Razmere se niso urejene, Sv. Gothard še ni rešen, madžaroni še upajo na ogrsko pomoč, sedaj pa nam padejo „Hrvati“ za hrbet! Rešujte raje svoje hrvatsko Prekmurje okoli Kaniže, od slovenskega Prekmurja pa odtegnite svoje grabežljive roke!

Dne 24. avg. je prišel g. dr. Slavič prvokrat po svoji vrnitvi iz Pariza v Prekmurje. Sešel se je tam s svojimi prijatelji in zaupniki, s katerimi je imel zveze za rešitev Prekmurja. V Beltincih je bil zaupni sestanek, katerega se je udeležil poleg g. dr. Slaviča tudi g. civilni komisar dr. Lajnsiž ter g. župnik Klekl z drugimi voditelji jugoslovanskega gibanja. Navzoč je bil tudi z g. profesorjem Kardinarjem križevski g. župnik Weixl, ki je za časa boljševiškega preganjanja sprejemal jugoslovanske prekmurske voditelje-begunce.

Drugi dan, dne 25. avgusta, je bilo prvo zborovanje prekmurskega sosveta, ki se je pečal s tem, kako urediti prekmursko upravo. Z gnjevom in veliko nevoljo so govorniki povdarjali hrvatsko vsiljivost in počasnost belgrajske vlade, ki od 17. avg. dozda ni spodila Hrvatov čez mejo, dasi je bila telegrafično od tega dneva naprej o vsem obveščena. Zbor je izrekel navzočemu g. dr. Slaviču toplo zahvalo za njegovo delo v Parizu. Zboru se je predstavil novi poveljnik za Prekmurje, podpolkovnik Dereani. G. komisar dr. Lajnsiž je z zborom določil upravitelje posameznih občin, ki so že imenovali svojega zaupnika. Sprejelo so se sledeče resolucije na predlog voditelja župni ka Klekla:

1. Nj. Veličanstvu kralju Petru in regentu Aleksandru izrekamo udanost in pozdrav.
2. Delegaciji kraljevine SHS v Parizu izrekamo toplo zahvalo za rešitev Prekmurja s prošnjo, da se z vso močjo poteguje za rešitev Sv. Gotharda s slovensko okolico.
3. Od svoje skupne vlade v Beogradu zahtevamo takojšnjo odstranitev hrvatske uprave v lendavskem delu Prekmurja, ker hočemo nedeljeno slovensko upravo našega Prekmurja. To zahtevajo zlasti zastopniki iz vseh župnij od Hrvatov „zasedenega Prekmurja“.
4. Svojemu civilnemu komisarju g. dr. Lajnsižu, ki je imenovan na predlog ljubljanske vlade od ministrstva v Beogradu za celo Prekmurje, izrekamo popolno zaupanje in iskreno zahvalo.

Prireditve.

V nedeljo, dne 31. avgusta:

Bralno društvo v Kapeli pri Radencih priredi v gostilni »v zidu« gledališki predstavi »Tri sestre« in »Za letovišče«. Na sporedu je tudi šaljiv prizor, petje in deklamacije. Začetek ob treh popoldne. Poseti nas tudi ljutomerski Orel, kateri nastopi po pozni sv. maši na cerkvenem prostoru v javni telovadbi. Pridite! — Pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. se vrši dijaška veselica z zanimivim sporedom, nato pa prosta zabava v